خراسان روزنامه صبح ایران
پنج‌شنبه ۱۷ اسفند ۱۳۹۶ .۱۹ جمادی‌الثانی ۱۴۳۹ .شماره ۱۹۷۷۶

نویسنده درس «بابا آب داد» درگذشت

سید عباس سیاحی نویسنده کتاب اول دبستان (بابا آب داد) دار فانی را وداع گفت. به گزارش فارس، این کارشناس زبان‌آموزی پایه، سال ۱۳۱۱ در اردستان به دنیا آمد. او از اولاد حکیم‌الملک معروف بود. سیاحی در سال ۱۳۳۲ از دانشسرای مقدماتی دانش‌آموخته شد. سپس آموزگار کلاس اول و معلم آموزگاران کلاس اولی شد. وی برای مبارزه با بی‌سوادی به همه جای ایران سفر کرد و به همراه همکارانش از سال ۱۳۴۴ خط زمینه را به کتاب فارسی اول دبستان وارد کرد.

مروری بر زندگی و آثار مجید انتظامی، به مناسبت سالروز تولدش

خاطره‌ساز با ملودی

الهه توانا- در عالم هنر، پدران و پسران پرفروغ کم‌شماری هستند که نام و نشانشان به حرفه‌شان اعتبار می‌بخشد؛ در بین اسم‌های بزرگی که می‌شناسیم، «انتظامی» از درخشان‌ترین هاست؛ عزت ا... خان انتظامی که آبروی سینمای ایران است و مجید انتظامی که قله‌ای دست‌نیافتنی است در دنیای موسیقی و هر دو مستقلا آن‌قدر مهم‌هستند که هیچ کدام بر دیگری سایه نیندازد. امروز هفتادمین سالگرد تولد مجید انتظامی و فرصت خوبی است برای قدردانی از یکی از آدم‌های مهم روزگارمان. آن چه در ادامه می‌خوانید، مروری است بر زندگی و فعالیت‌های مجید انتظامی.

■ **زندگی**

مجید انتظامی، اسفندماه ۱۳۲۶ در تهران به دنیا آمد. یادگیری موسیقی را خیلی زود و از دوران ابتدایی شروع کرد. بعد از گرفتن دیپلم وارد ارکستر سمفونیک شد و زیر نظر «آنتوان کاتلوس» اتریشی «اُبوا» آموخت. او در یادگیری مبانی موسیقی هم از محضر استادانِ بنامی بهره برد؛ سلفژ و تئوری و هارمونی را پیش «ثمینِ باغچه‌بان» و «مصطفی کمال پورتراب» آموزش دید. بعدتر برای ادامه تحصیل به آلمان سفر کرد، بعد از دانش‌آموختگی از کنسرواتوار برلین و تجربه همکاری با ارکستر سمفونیک برلین و ارکستر فیلارمونیک آلمان به ایران برگشت و در ارکستر سمفونیک تهران استخدام شد. طی کردن این مسیر چندین و چندساله و تبدیل شدن به یک برند در دنیای آهنگ‌سازی، روی کاغذ راحت است اما انتظامی به این راحتی انتظامی نشد. خودش درباره سختی‌های ورودش به حرفه آهنگ‌سازی می‌گوید: «سال ۵۶ بود. من از خانواده‌ام جدا شده بودم و تنها زندگی می‌کردم. حقوق آن موقع وزارت فرهنگ و هنر بابت نوازندگی در ارکستر سمفونیک، کفاف مخارجم را نمی‌داد. کارهای مختلفی می‌کردم از مسافرکشی بگیرید و بروید جلو و اصلا این طور نبود که فکر کنید خیلی راحت تصمیم گرفتم آهنگ‌ساز بشوم و شدم. خسته شده بودم، بریده بودم و نمی‌دانستم چه باید بکنم، موسیقی خوانده بودم اما داشتم از کارهای متفرقه پول درمی‌آوردم». در نهایت دو دیدار، زندگی انتظامی جوان را دگرگون می‌کند؛ یکی ملاقات با «احمدرضا احمدی» شاعر که آن موقع رئیس واحد موسیقی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان بود و دیگری، «مسعود کیمیایی». احمدی، پیانویی سفارش می‌دهد و در خانه‌اش شش ماه انتظامی را میزبانی می‌کند تا او بتواند به حرفه مورد علاقه‌اش بپردازد و استعداد و انگیزه‌اش هدر نرود. انتظامی در این مدت، برای مجموعه کاست‌های «صدای شاعر» آهنگ‌سازی می‌کند و برای یک پویانمایی، موسیقی می‌سازد که در کارتون «بچه‌های کوه‌های آلپ» هم از آن استفاده می‌شود؛ همان تیتراژ خاطره‌انگیزی که خیلی‌ها نمی‌دانستند شاهکار انتظامی است و جایگزین آهنگ ژاپنی کارتون شده است. ملاقات با کیمیایی هم در خانه احمدرضا احمدی اتفاق می‌افتد. کیمیایی، انتظامی را سرگرم کاری می‌بیند، به او می‌گوید: «این موسیقی جان می‌دهد برای فیلم. می‌آیی با من کار کنی؟». مجید انتظامی از آن جایی که مدتی خارج از کشور بوده، کیمیایی را نمی‌شناسد اما پیشنهادش را می‌پذیرد؛ به این ترتیب ورودش به حوزه موسیقی فیلم با «سفر سنگ» کیمیایی شروع می‌شود و تا سال‌ها و تا همین امروز با قدرت ادامه پیدا می‌کند.

■ **فعالیت‌ها**

انتظامی، حالا بعد از چهار دهه فعالیت در زمینه موسیقی فیلم و نوشتن موسیقی متن برای حدود صد اثر سینمایی و تلویزیونی، از برجسته‌ترین آهنگ‌سازان سینمای ایران به شمار می‌آید. مهم نیست چند ساله‌اید، اگر بین سال‌های دهه پنجاه تا امروز مخاطب سینما بوده‌اید، قطعا با تعدادی از ساخته‌های مجید انتظامی خاطره دارید. در ادامه سه اثر از ماندگارترین ساخته‌های انتظامی را می‌شنویم:

از کرخه تا راین؛ نوآوری انتظامی در استفاده از صدای سوت، موسیقی فیلم «حاتمی کیا» را بسیار انسانی، صمیمانه و به یادماندنی کرد. «علیرضا خورشیدفر»، نوازنده فقید کنترباس، کسی بود که با نوای سوتش خیلی‌ها را به این اشتباه انداخت که آن چه می‌شنوند واقعا صدای سوت انسان است یا دستگاه. انتظامی در این باره گفته است: «نزدیک‌ترین صدا به انسان یا صدای حنجره است یا سوت. زمانی که فیلم از کرخه تا راین ساخته شد، آلمانی‌ها یک موسیقی صلح ساخته بودند که با سوت اجرا شده بود. من هم با استفاده از سوت، در آن فیلم می‌خواستم فریاد صلح سر بدهم».

از کرخه تا راین

روز واقعه؛ از زمان ساخته شدنِ فیلم «شهرام اسدی»، ۲۳ سال می‌گذرد اما نه کسی «روز واقعه» را فراموش کرده و نه موسیقی سنگین، باشکوه و تأثیرگذار آن را. پیشتر، فیلم «محمد رسول ا...» همه توجهات را به خود جلب کرده بود؛ روز واقعه به عنوان فیلمی با ساختاری مذهبی در حد و اندازه‌های ساخته «مصطفی عقاد»، باید به کلی از فضای آن دور می‌شد تا کار تقلیدی از آب درنیاید، از طرف دیگر لازم بود موسیقی، ضمن حفظ فضای مذهبی برای هر کسی قابل درک باشد. انتظامی درباره موسیقی این فیلم گفته است: «به این نتیجه رسیدم که تم‌ها باید عربی و کلاسیک باشد و در عین حال صدایی بین‌المللی بدهد. تمی که نه حتما عربی، بلکه حسی عربی داشته و برای همه دنیا قابل فهم باشد. یعنی طوری هارمونی را در ساز‌ها قسمت کنیم که اگر یک آلمانی هم آن را شنید، بدون احساس بیگانگی آن را درک کند».

روز واقعه

دوئل؛ انتظامی برای ساختن موسیقی فیلم «احمدرضا درویش»، سختی استفاده از سازهای جنوبی در ارکستر را به جان خرید و پژوهش‌ها و مطالعات فراوانی انجام داد که با هربار شنیدن موسیقی «دوئل»، فضای فیلم برایمان مجسم می‌شود و مثل بار اول از آن لذت می‌بریم. او درباره روند کارش در این فیلم گفته است: «دوئل به عنوان یک فیلم کلاسیک و عاشقانه، با توجه به جغرافیای داستان و واقعه جنگ، نیازمند موسیقی ویژه‌ای بود. پایه موسیقی فیلم را نی انبان تشکیل می‌دهد که در تلفیق با کمانچه، ریتم‌های مناطق جنوبی ایران القا می‌شود. نی در این موسیقی تنها سازی است که می‌تواند بغض فروخورده سرزمینی را فریاد کند که زمانی دارای نخلستان‌های وسیع و پربار بوده و اکنون به برهوتی سوخته بدل شده است».

دوئل

لذت شعر

افتاده به نبضم ضربان نرسیدن
ای لال شوی لال زبان نرسیدن
با این نفس سرد و قطاری که نیامد
پیچیده به پایم چمدان نرسیدن

علی محمد زیدوندی

هر روز
از آیینه می‌پرسم
انسان‌تر از دیروز هستم؟
اصلا بگو
من لایق امروز هستم؟

مجتبی تونه‌ای

یک لحظه حتی چشم از من برنداری
من با نگاهت زنده‌ام باور نداری؟!
باور نداری، پلکی از من چشم بردار
آن وقت می‌بینی مرا دیگر نداری

سید محمد جواد شرافت

***

من ماهی سیاه کوچولویی هستم
که همه دریاها و اقیانوس‌ها را
پشت سر گذاشته‌ام
دنیا
تنها آن جا زیبا بود که
دوستم داشتی...

سارا شاهدی

ادبی

جلد دوم کتاب «خاطرات سفیر» نوشته می‌شود

مراسم نقد و بررسی کتاب «خاطرات سفیر» در دانشگاه الزهرا(س) تهران فرصتی بود تا نیلوفر شادمهری نویسنده این کتاب، اعلام کند در حال نوشتن جلد دوم این اثر است. به گزارش باشگاه خبرنگاران پویا، شادمهری در این مراسم گفت: تعداد دیگری از خاطرات جذاب دوران تحصیل در فرانسه را می‌خواهم در جلد دوم بیاورم که فکر می‌کنم مثل جلد اول خواندنی باشد. کتاب «خاطرات سفر»، نوشته نیلوفر شادمهری، دربردارنده خاطرات دانشجوی مسلمانی است که در فرانسه با چالش‌های مختلفی روبه‌رو می‌شود که رعایت حجاب یکی از آن‌هاست.

«شب قصه‌های شاهنامه» برگزار می‌شود

«شب قصه‌های شاهنامه» به مناسبت انتشار کتاب «از کیومرث تا همای» (قصه‌های شاهنامه به روایت محمد محمدعلی) برگزار می‌شود. به گزارش مهر، در این مراسم ابوالفضل خطیبی، محمد محمدعلی، ابوالحسن تهامی و جواد ماه‌زاده سخنرانی خواهند کرد. همچنین نقالی شاهنامه توسط پریسا سیمین مهر و هفت‌خان اسفندیار اجرا خواهد شد. در این مراسم از کتاب «از کیومرث تا همای» نیز رونمایی می‌شود و فیلم کوتاهی هم از سخنان استاد زنده‌یاد مجتبی مینوی پخش خواهد شد. کتاب «از کیومرث تا همای» از سوی کتابسرای تندیس منتشر شده است.

«سه تفنگدار» نوشته الکساندر دوما در ایران ترجمه شد

رمان سه تفنگدار اثر الکساندر دوما با ترجمه پرستو عوض‌زاده وارد بازار کتاب شد. به گزارش فارس، این رمان قهرمانی‌ها و دلاوری‌های سه تن از تفنگداران لویی سیزدهم به نام‌های آتوس، پورتوس، آرامیس و همچنین جوانی دلیر و باهوش به نام دارتانیان را که بعدا در طول داستان عضو تفنگداران سلطنتی می‌شود، روایت می‌کند. الکساندر دوما در این رمان قسمتی کوچک از تاریخ فرانسه را با مهارتی ویژه به خوانندگان نشان می‌دهد. انتشارات قدیانی رمان سه تفنگدار را در نوبت اول چاپ با ترجمه پرستو عوض‌زاده، ۱۱۲ صفحه و قیمت ۱۰۰۰۰ تومان در اختیار علاقه‌مندان قرار داد.

موسیقی

جایزه ویژه خانه ترانه به رضا یزدانی و بابک زرین رسید

گروه ادب و هنر- مراسم اعطای جوایز نخستین جایزه ترانه افشین یداللهی به همت خانه ترانه و موسسه انتشارات نگاه، سه شنبه ۱۵ اسفندماه در ایوان شمس برگزار شد و جایزه ویژه خانه ترانه به بابک زرین و رضا یزدانی تعلق گرفت.

روزبه بمانی، دبیر نخستین جایزه ترانه افشین یداللهی در این مراسم گفت: کسی که سالیان سال خانه ترانه دغدغه‌اش بود و همیشه دوست داشت استادان و جوان‌های ترانه را در کنار هم جمع کند و یک صنف تشکیل بدهد، اکنون در کنار ما نیست و این واقعاً جای تأسف دارد. سالار عقیلی دیگر سخنران برنامه درباره افشین یداللهی گفت: «به جرئت می‌گویم که ۸۰ درصد از شهرتم را مدیون افشین و آثارش هستم و واقعاً جای او خالی است.»

■ **برگزیدگان "یک خاطره از فردا"**

بخش ترانه‌های عاشقانه: علی محمودی نفر اول، کاوه نصیری نفر دوم و مسعود نظرخواه نفر سوم

بخش ترانه‌های اجتماعی: امید روزبه نفر اول، الهام صادقی و علی ادریس‌زاده نیز به طور مشترک نفر دوم

■ **برگزیدگان "یک خاطره از امروز"**

یغما گلرویی به عنوان بهترین ترانه تیتراژ برای فیلم "قاتل اهلی"، رستاک حلاج به عنوان بهترین ترانه‌ساز، علیرضا عصار به عنوان بهترین خواننده، افشین مقدم به عنوان بهترین ترانه سال و مونا برزویی به عنوان بهترین ترانه سرای سال

■ **برگزیدگان "یک خاطره از دیروز"**

از محمدعلی شیرازی، اکبر آزاد و سعید دبیری به عنوان ترانه‌سرایان پیش‌کسوت تقدیر شد.

پس از درگذشت دکتر یداللهی، با انتخاب اعضای هیئت‌مدیره خانه ترانه، روزبه بمانی به عنوان مدیر جلسات خانه ترانه انتخاب و جلسات از سر گرفته شد. مراسم جایزه ترانه افشین یداللهی نیز با تصمیم اعضا و با هدف حفظ نام او و انتخاب بهترین‌های ترانه و موسیقی کشور از این پس به طور سالانه و با همکاری موسسه انتشارات نگاه برگزار می‌شود. افشین یداللهی ۲۴ اسفند ۱۳۹۵ در پی یک سانحه رانندگی از دنیا رفت.

آلبوم موسیقی سرداران شهید دفاع مقدس منتشر می‌شود

آلبوم سرود سرداران شهید در ۱۰ قطعه صوتی به همت «ماوا» زیر نظر سازمان هنری رسانه‌ای اوج، منتشر می‌شود. به گزارش فارس، در این آلبوم که متشکل از قطعات سرود و همخوانی است، قطعاتی درباره سرداران شهید همت، بروجردی، شهید زین‌الدین، برونسی، باقری، باکری، خرازی، طهرانی‌مقدم، چمران، صیاد شیرازی و... تولید می‌شود که اشعار این قطعات را شاعرانی نظیر علی فردوسی، محمد مهدی استخر، امیر مرزبان، حسین صیامی و... سروده‌اند. قرار است در این آلبوم گروه‌های سرود هر استان، سرود و همخوانی مربوط به شهید شاخص استان خود را اجرا کنند. احتمالا این آلبوم ابتدای تابستان سال ۹۷ منتشر خواهد شد.

تصنیف‌های عارف قزوینی منتشر شد

آلبوم «تصنیف‌های عارف قزوینی» به خوانندگی مهدی امامی با روایت فرید خردمند و سرپرستی امیر شریفی از سوی مؤسسه فرهنگی هنری ماهور منتشر شد. به گزارش ایلنا، این اثر اجرای مجموعه تصانیف عارف قزوینی (۱۲۵۸-۱۳۱۲ خورشیدی) شاعر و ترانه‌سرای پرآوازه ایران در اواخر عصر قاجاری است. هر چند بیشتر این تصانیف بارها و بارها در دوره‌های مختلف به صورت پراکنده اجرا شده، اما ویژگی این مجموعه در آن است که تقریباً تمام آهنگ‌های عارف را یکجا در خود دارد. «تصنیف‌های عارف قزوینی» به روایت فرید خردمند، خوانندگی مهدی امامی و سرپرستی امیر شریفی از سوی مؤسسه فرهنگی هنری ماهور منتشر و روانه بازار نشر موسیقی شده است.

«علی معلم دامغانی» شاعرِ شاعران است

چهره‌ها
شاعر

محمد کاظم کاظمی، شاعر و پژوهشگر ادبی در اولین کلاس آموزشی سومین اردوی بانوان آفتابگردان با عنوان «تجربه یک شاعر» درباره شاعر علی معلم دامغانی و همچنین نحوه تاثیرپذیری از اشعار و روی آوردن به غزل-مثنوی گفت: «برخی از شاعران، شاعران مردم هستند و برخی دیگر شاعر شاعران. مانند خاقانی که حافظ از او تاثیر گرفته است. این به دلیل غنای فراوان اشعار و پختگی آن‌هاست که شاعران دیگر به آن‌ها می‌پردازند. علی معلم از جمله این شاعران است.» او افزود: «علت علاقه‌مندی‌ام به غزل-مثنوی، نمونه‌های این قالب شعری در اشعار علی معلم و احمد عزیزی است و با الگوگیری از آن‌ها اشعاری در این قالب سرودم.»

چکناواریان برگزیده جایزه سرو ایرانی

چهره‌ها
آهنگ‌ساز

لوریس چکناواریان آهنگ‌ساز و رهبر ارکستر ایران به عنوان برنده جایزه سرو ایرانی در گروه سنی بالای ۶۵ سال در سال ۱۳۹۶ برگزیده شد. به گزارش ایسنا، هیئت داوران جایزه سرو ایرانی در نشستی که در دانشکده ادبیات دانشگاه تهران برگزار شد، استاد لوریس چکناواریان، آهنگ‌ساز و رهبر ارکستر برجسته را به عنوان برنده جایزه سرو ایرانی برای سال ۱۳۹۶ در گروه سنی بالای ۶۵ سال برگزید. همچنین دکتر سجاد آیدنلو شاهنامه‌شناس و استاد دانشگاه به عنوان بهترین چهره میراث فرهنگی ایران در گروه سنی زیر ۴۰ سال انتخاب شد.

نگرانی از برخی کتاب‌های پُررنگ و لعاب

چهره‌ها
نویسنده

حمیدرضا شاه‌آبادی، نویسنده ادبیات کودک و نوجوان در گفت‌وگو با ایسنا درباره ارزیابی خود از ادبیات در سال ۹۶ اظهار کرد: «تعداد آثاری که در حوزه ادبیات کودک و نوجوان منتشر شد، کم بود و یکی از اتفاقاتی که در ادبیات کودک و نوجوان سال ۹۶ افتاد، رواج کتاب‌های پررنگ و لعابی بود که ظاهر خیلی زیبایی دارند و می‌توانند خواننده‌ها را به خود جذب کنند اما آن چه در درون این کتاب‌هاست، خیلی قابل قبول نیست و این نگرانی وجود دارد که بچه‌هایی که با اشتیاق و علاقه کتاب‌ها را خریداری می‌کنند، بعد از خواندن از آن‌ها خوششان نیاید و این موضوع باعث شود گرایش به کتاب‌خوانی در بچه‌ها از بین برود.»

گزارش

دکتر محمد جعفر یاحقی استاد برجسته ادبیات کشور در آیین یادبود دکتر وحیدیان

دکتر وحیدیان استادی که به لهجه و گویش مشهدی وفادار بود

جلیل فخرایی- از معدود استادانی که به لهجه و گویش مشهدی وفادار بود و باعث از خاطر نرفتن این گویش شیرین شد دکتر وحیدیان بود.

وی علاوه بر وفاداری به لهجه و گویش مشهدی علم کامل به این گویش و لهجه داشت و کتاب بسیار محکم فرهنگ نام‌آوران و سخنوران مشهد که تذکره شاعران مشهد است، بیانگر شناخت جامع و کامل وی و تعصبش به گویش مشهدی بود.

دکتر محمد جعفر یاحقی، استاد برجسته ادبیات کشور و رئیس قطب علمی دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی، در آیین بزرگداشت مقام علمی دکتر وحیدیان ضمن بیان این مطلب به ذکر خصایص اخلاقی این استاد فقید پرداخت.

وی با اشاره به اخلاق خوش استاد وحیدیان بیان کرد: «چهره خندان و شادوی بیانگر چهره خوش انسانی وی بود و حتی تصور این که وی عصبانی شود، محال بود. وی عالمی پر عمل و عمل گرا و مجموعی از خصوصیات انسانی بود، کار ساز و گره گشای مسائل درسی برای دانشجویان بود و بدنه کتاب‌های درسی نیز با نام دکتر وحیدیان مزین شده است؛ وی شخصیت ملی و مردمی بود که در جامعه منزلت داشت.»

دکتر یاحقی بیان کرد: «وی در عروض نیز خدمات ویژه و چشمگیری داشت و در آوردن عروض به سطح علمی جامعه و برداشتن چهره تلخ آن برای دانشجویان و اهل پژوهش تاثیر فراوانی داشت و کار کردن با آموزش و پرورش را خدمت به قلب فرهنگی جامعه می‌دانست.»

در ادامه دکتر سلمان ساکت، رئیس مرکز اسناد و مفاخر دانشگاه فردوسی، طی سخنانی به همت استادان بنیانگذار دانشگاه فردوسی اشاره کرد که برای جذب استادانی همچون دکتر وحیدیان به منظور تدریس در دانشگاه فردوسی مشهد همت گماردند.

در ادامه دکتر صالح نیا نیز به ذکر وجوه اخلاقی و عاطفی این استاد گرانقدر که همواره با رویی باز با دانشجویان برخورد می‌کرد، اشاره کرد و وجه اخلاقی و عاطفی وی را عاملی برای به شوق آوردن و پیشرفت علمی دانشجویان بیان کرد.

رونمایی از ویژه‌نامه یادبود دکتر تقی وحیدیان کامیار که توسط گروه ادبیات دانشگاه فردوسی به زیور طبع آراسته شده و معرفی گوشه‌ای از شخصیت این استاد برجسته است؛ به همراه آیین کاشت نهالی به یاد این استاد فقید و دکتر انزابی نژاد از دیگر برنامه‌های این مراسم بود.

غلط ننویسیم

■ **بنادر**

واژه بندر فارسی است و به همین صورت به عربی رفته و در جمع مکسّر بنادر شده است. ولی در فارسی، درست‌تر و زیباتر آن است که بندر را به «ها» جمع ببندیم و بندرها بگوییم.

■ **بها دادن**

بها به معنای «قیمت» است و بها دادن یعنی «قیمت را پرداختن». بها دادن در فارسی هرگز به معنای «اهمیت دادن» نبوده است. جمله‌هایی مانند «ما به تکامل تاریخی بشر بها می‌دهیم» و «نباید به سخن این یاوه‌گویان بها داد» که این روزها فراوان شنیده می‌شود تقریباً بی‌معنی است. برای بیان این معنی در فارسی معادل‌های فراوانی بوده و هست و همیشه می‌توان آن‌ها را به کار برد، مانند ارزش نهادن، ارج گذاشتن، اهمیت دادن، اعتبار قایل شدن، مهم شمردن، قدر شناختن، وقع نهادن و جز این‌ها. در متون کهن «وزن نهادن» نیز به همین معنی به کار رفته است.

■ **بی‌تفاوت**

در فارسی بی‌تفاوت یعنی «بدون فرق و تمایز». بنابراین جمله‌ای مانندِ این: «او به سرنوشت وطنش بی‌تفاوت است» اگر هم معنایی داشته باشد این است: «او با سرنوشت وطنش فرقی ندارد»! البته غرض گوینده یا نویسنده این نبوده، بلکه می‌خواسته است بگوید: «او به سرنوشت وطنش بی‌اعتناست.» استعمال بی‌تفاوت به این معنی که بر اثر گرته‌برداری از indifférent فرانسوی و indifferent انگلیسی در نیم قرن اخیر در رسانه‌ها و نوشته‌ها کم و بیش متداول شده غلط است و به جای آن باید گفت: بی‌اعتنا، بی‌علاقه، بی‌توجّه، لاقید و نظایر این‌ها.

■ **پیژامه/پیژاما/بیجامه**

اصل این چند کلمه «پایْ جامه» بوده که از فارسی به زبان‌های هندی رفته و از آن جا به انگلیسی داخل شده و سپس فرانسویان آن را از انگلیسی گرفته و پیژاما (pyjama) گفته‌اند. آن گاه این واژه راه ایران را در پیش گرفته و این بار با تلفظ فرانسوی وارد فارسی شده است. اکنون مردم آن را به چند صورت تلفظ می‌کنند: پیژامه، پیژاما، بیجامه (و عوام گاهی آن را بیرجامه می‌گویند)؛ اما پیژامه در زبان نوشتار نیز وارد شده است و به نظر می‌آید که از بقیه رایج‌تر باشد. بعضی از سره‌نویسان علاقه دارند که پایْ جامه را دوباره زنده کنند و رواج دهند، اما پیژامه در گفتار روزانه مردم جا افتاده است و بعید می‌نماید که دیگر بتوان آن را از زبان بیرون کرد.

برگرفته از کتاب «غلط ننویسیم» اثر «ابوالحسن نجفی»